

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce

Autor práce: Lenka Kunová
Název práce: Funkce městských kaváren v postmoderní společnosti
Autor posudku: Jiří Vinopal
Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Cíl práce je jasně formulovaný částečně. Práce systematicky (výzkumnými otázkami a závěry) sleduje zejména cíl „zachycení společenských funkcí kaváren“. Méně systematicky se věnuje cíli posoudit, zda současné kavárny „naplňují charakteristiky a funkce třetích míst pospané sociologem Rayem Oldenburgem“ a poněkud ve vzduchoprázdnu už je cíl v podobě funkcí kaváren v rámci „postmoderního“ města/společnosti.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Metoda pro nalezení společenských funkcí kaváren v současném městě je stanovena adekvátně, ačkoli její volba není v textu nikde příliš argumentována (není například porovnána s jinými možnostmi, zdůvodněn výběr právě kvalitativního postupu a konkrétně rozhovorů a pozorování). Samotný postup řešení je popsán dostatečně podrobně a názorně, metodologický postup tak lze označit za transparentní.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce v principu tvoří konzistentní celek. Teoretická část svým pojetím smysluplně směřuje k vlastnímu výzkumu, empirická část pak na teoretickou dobře navazuje výzkumnými otázkami i volbou metody a vhodně ji využívá při analýze i interpretaci výsledků. Zejména teoretická část obsahuje podkapitoly, které se s ohledem na cíl práce jeví jako nadbytečné (nebo přinejmenším naddimenzované), nicméně z hlediska jejich celkového rozsahu ještě nejde o problém zásadní.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Z hlediska tematického členění a formálního zpracování práce přehlednou strukturu má. Logika zpracování se však trochu rozpadá, pokud čtenář (v souladu s formulovanými cíli) očekává systematické následování teorie třetích míst R. Oldenburga, nebo přehledné „historické“ srovnávání funkcí kaváren v „postmoderní“ společnosti/městě oproti jasně definovaným předchozím obdobím (zejm. tedy asi „moderní“ společnosti/městě). Zde také nacházíme jednu z větších slabín práce: autorka sice nabízí historický exkurz do dějin kaváren a jejich funkcí, ten však není pojat systematickým způsobem, který by jí (a tedy ani čtenáři) umožnil jednoznačně porovnat jednotlivá období, a tedy vtělit věcný obsah pojmu „postmoderní“, který autorka pro současnou situaci a objekt svého výzkumu tak často používá

(ovšem nevymezuje co jí má na mysli, jaké znaky si má čtenář představit). Často není jasná časová linka, tedy o jaké době vlastně autorka píše a s jakou právě srovnává, a poněkud se tak nakonec vytrácí přehlednost porovnání současné doby s předchozími. V průběhu celého textu se porůznu míchají informace o funkcích kaváren v 19. století, počátku století dvacátého, konce 20. století atp.; a vlastně není jasné, vůči jakému konkrétnímu stavu má autorka situaci kaváren v „postmoderním“ městě porovnávat.

(Mimochodem, historický exkurs do tématu rozlišování veřejného a soukromého prostoru by měl, minimálně odkazem, začínat v antice u konceptů publicus a privatus.)

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část práce je dostatečným úvodem do tematiky veřejného prostoru, teorie třetích míst a kavárenského prostředí jako jednoho z nich. Vstup do výzkumného tématu by bylo dobré rozšířit o kompletnější vymezení funkcí kaváren (resp. gastronomických zařízení), tj. nejen těch společenských.

Ilustrovat dopad komunikačních technologií 15 a více let starými texty není s ohledem na rychlost procesů v této oblasti příliš adekvátní.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Vlastní empirický výzkum je proveden kvalitním způsobem a jeho postup důkladně dokumentován. Mírnou skepsi chovám k hloubce informací z kvalitativních rozhovorů, kdy si nejsem jistý, zda v řádu jednotek minut bylo možné odkrýt i hlubší významy, hodnocení, souvislosti..., a zda se rozhovory neodehrávaly spíše na povrchnější úrovni čistě autorkou připravených otázek a témat.

Připadá mi poněkud nedotažené pojednání odpočinku jakožto součásti sociální funkce.

Z komentářů autorky i ilustračních výroků mi připadají jako dvě dostatečně odlišitelné funkce. Osobně bych také ocenil nějakou formu grafického zpracování závěrů, ve kterém by se snáze zobrazily vztahy mezi pojmy (kategoriemi, funkcemi, příklady apod.). Ty se v současné podobě postupného zpracování podle funkcí poněkud vytrácejí, resp. nejsou tak snadno „čitelné“.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

K závěrům autorka dochází transparentní cestou a jako takové adekvátně naplňují cíl práce v podobě „zachycení společenských funkcí kaváren“ v současném městě. Vhodným způsobem autorka své závěry dává do souvislosti nebo konfrontuje s náměty, které uvádí v teoretické části práce (i když ne tak systematicky, jak by se na základě teoretické části dalo očekávat).

Je škoda, že autorka nejde v závěrech a diskusi nad svá „data“ a nezasazuje výsledky výzkumu do širších společenských reálií a velkých sociálních procesů, a nevyužívá k interpretaci s nimi spojené obecnější sociologické koncepty (namátkou: individualizace, proměny trhu práce (digitalizace), informační gramotnost, gentifikace a další sídelní a demografické procesy atd. atd.)

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu

Z hlediska formálních kritérií text neobsahuje nepřiměřené množství problémů. Nerozumím ovšem, jak se do bibliografického záznamu dostal překladatel (Strauss, A. L., Ježek, S., & Corbin, J. M. (1999).), což je formální chyba vyžadující si zřejmě dodatečné doplnění errat. Opakované uvádění odkazů až na konci celého odstavce, který reprodukuje myšlenky daného zdroje, není podle mne ideální způsob. U podobného stylu používání literárních zdrojů by bylo vhodné upřesnit odkazy uvedením konkrétní strany, i když nejde o přímé citace.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Využití literárních zdrojů je dostatečné na úrovni bakalářské práce, vzhledem k přehledovému charakteru její teoretické části a zaměření na vlastní empirický výzkum.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Text je bezproblémový co se týče grafického zpracování, jazyková a stylistická úroveň však celkový dojem poněkud kazí. Autorka se dopouští množství jazykových chyb a stylistických neobratností (namátkou s. 9: „...reflektovat pražskou kavárenskou kulturu s teorií třetího místa od Raye Oldenburga,...“), ne zcela jasných formulací, někdy až nesrozumitelných výroků (namátkou s. 11: „Moderních technologií za pomoci internetu zvyšují komunikaci mezi lidmi a vytváří rozsáhlé sociální sítě vazeb, což může vést ke snižování narůstající privatizace osob.“).

Celkové hodnocení práce

Bakalářská práce Lenky Kunové je zajímavou sondou do prostředí a funkcí kaváren v současném městském prostředí. Jakožto realizovaný projekt empirického výzkumu ji hodnotím jako slušné předvedení základních kompetencí, které by absolventka bakalářského stupně studia sociologie měla mít. Převedení výzkumného projektu do textu samotné bakalářské práce nicméně trpí určitými nedostatky jak v rovině koncepční, tak ve zpracování teoretické i empirické části; samostatně pak stojí i nedotažená jazyková a stylistická úprava. V subjektivním hodnocení bakalářské práce se proto pohybují mezi stupni velmi a dobře, přičemž důležitou roli pro celkové hodnocení bude mít obhajoba.

Otázky a náměty k obhajobě

Jaký je význam kaváren jakožto třetích míst v současné společnosti? V porovnání s jinými druhy třetích míst? A proměnil se jejich význam (důležitost) v posledním, řekněme století? Proč?

Co autorku vedlo k začlenění odpočinku do sociální funkce? Z jakého důvodu nejsou pojednány odděleně?

Liší se funkce kaváren od funkce jiných gastronomických zařízení? Jsou v něčem kavárny jedinečné?

Datum: 16. 1. 2024

Podpis: